

شناسایی مؤلفه‌های سازگار با محیط زیست در صنعت مد

سید محمود طباطبایی هنزایی^{۱*}، سمیه شفیعی‌نیا^۲

۱- استادیار گروه فرش و صنایع دستی دانشگاه علم و هنر، یزد، ایران

۲- دانشجوی کارشناسی ارشد طراحی پارچه و لباس دانشگاه علم و هنر، یزد، ایران

اطلاعات مقاله	چکیده
نوع مقاله: پژوهشی	امروزه، یکی از مولفه‌های مهم و تاثیرگذار در معرفی برندهای محصولات و اشتیاق خرید مشتریان، تبیین زیست سازگاری محصول در ارائه و معرفی آن است، زیرا که مشکلات محیط زیستی یکی از دغدغه‌ها و چالش‌های دولتمردان و دست‌اندرکاران دلسوز در سطح جهانی است. صنعت تولید پوشاک با رویکرد مد نیز در این راستا چالش‌های محیط زیستی بسیاری را ایجاد کرده است لذا، هدف این پژوهش شناسایی مؤلفه‌های سازگار با محیط زیست در صنعت مد بود. ابتدا با استفاده از مرور سوابق تحقیقات موجود پیرامون صنعت مد پایدار در ایران و جهان، مؤلفه‌های اصلی مد سازگار با محیط زیست و گویه‌های مربوط به هر مؤلفه، به روش تحلیل محتوای قیاسی مشخص و سپس پرسشنامه نهایی تنظیم شد. پرسشنامه توسط ۱۱۰ نفر از متخصصین مد پوشاک در جامعه آماری استان اصفهان تکمیل شد. همچنین در ادامه برای تحلیل امکان‌سنجی استقرار مد پایدار در ایران، مصاحبه نیمه‌ساختاری با ۷ تن از فعالان این حوزه نیز انجام شد. نتایج نشان داد که متغیرهای مربوط به مواد اولیه مصرفی و شیوه فرایند تولید، و نگهداری و مصرف محصول، تاثیر معنی‌داری در تعیین مؤلفه‌های مد سازگار با محیط زیست دارند. به علاوه مشخص شد که وضعیت موجود صنعت مد پایدار در ایران در موارد مربوط به چرخه بازیافت و بسته‌بندی دارای ضعف و کاستی‌هایی است. علاوه براین، مقوله‌های اصلی زیرساخت فرهنگی، الزامات قانونی، زیربنای اقتصادی، زیرساخت فناوری و مهندسی فرایند، برای اجرای صنعت مد در بستر جامعه ایرانی مدنظر و اثرگذار هستند.
تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۱۲/۲۶	
تاریخ پذیرش: ۱۴۰۴/۱۱/۱۴	
دسترسی آنلاین: ۱۴۰۴/۱۲/۲۶	
کلید واژه‌ها: صنعت مد، محیط زیست، طراحی لباس، فرایند تولید پوشاک	

Identifying environmentally friendly components in the fashion industry

Seyed Mahmoud Tabatabai Hanzaei ^{1*}, Somaye Shafieinia ²

1- Assistant Profr, Department of Carpets and Handicrafts, University of Science and Art, Yazd, Iran

2- M.Sc. student in fabric and clothing design, Science and Art University, Yazd, Iran

Article Info

Article type:
Research Article

Article history:

Received:
2025/03/16

Accepted:
2026/02/03

Available online:
2026/03/17

Keywords:

Fashion industry,
Environment,
Clothing design,
Clothing
production process

Abstract

Today, demonstrating a product's environmental compatibility is a crucial factor in brand positioning and stimulating consumer purchase enthusiasm, as ecological challenges have become a global concern for policymakers and stakeholders. The fashion industry has significantly contributed to environmental issues; therefore, this study aimed to identify eco-friendly components within the fashion sector. Utilizing a deductive content analysis and a comprehensive literature review of 'sustainable fashion' both in Iran and globally, the core components and indicators were identified to develop a research questionnaire. Data were gathered from 110 apparel experts in Isfahan province. Additionally, semi-structured interviews were conducted with seven key industry activists to assess the feasibility of implementing sustainable fashion in Iran. The results indicated that variables related to raw materials, production processes, and product maintenance and consumption significantly influence the components of eco-friendly fashion. Furthermore, the study revealed deficiencies in the recycling and packaging cycles within Iran's fashion industry. Finally, the research identified cultural infrastructure, legal requirements, economic foundations, and technological/process engineering as the primary pillars for establishing a sustainable fashion industry within the Iranian context.
